

Ceturtdiena, 2015. gada 30. aprīļa

P8_TA(2015)0180

Stāvoklis Maldīvijā

Eiropas Parlamenta 2015. gada 30. aprīļa rezolūcija par stāvokli Maldīvijā (2015/2662(RSP))

(2016/C 346/10)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Maldīviju,
  - ņemot vērā Eiropas Savienības 2012. gada 20. janvāra kopīgo vietējo paziņojumu par neseno notikumu attīstību Maldīvijā, tostarp krimināltiesas tiesneša arestu,
  - ņemot vērā Eiropas Savienības 2014. gada 30. septembra kopīgo vietējo paziņojumu par pilsoniskās sabiedrības un cilvēktiesību apdraudējumu Maldīvijā,
  - ņemot vērā Eiropas Savienības 2015. gada 24. februāra kopīgo vietējo paziņojumu par tiesiskumu Maldīvijā,
  - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos runaspersonas 2014. gada 30. aprīļa paziņojumu par nāvessoda piemērošanas sākšanu Maldīvijā,
  - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos runaspersonas 2015. gada 14. marta paziņojumu par bijušā Maldīvijas prezidenta *Mohamed Nasheed* notiesāšanu,
  - ņemot vērā ANO augstā cilvēktiesību komisāra *Zeid Ra'ad Al Hussein* 2015. gada 18. marta paziņojumu par bijušā prezidenta *Mohamed Nasheed* tiesas procesu,
  - ņemot vērā ANO īpašās referentes jautājumos par tiesnešu un advokātu neatkarību Gabriela Knaul 2015. gada 19. marta paziņojumu "Bez taisnīgas un neatkarīgas tiesu sistēmas demokrātija Maldīvijā nav iespējama",
  - ņemot vērā uz Maldīvijas Republikas parlamenta vēlēšanām nosūtītās ES vēlēšanu novērošanas misijas 2014. gada 22. marta galīgo ziņojumu,
  - ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, kuram ir pievienojies arī Maldīvija,
  - ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā 2015. gada 13. martā, pamatojoties uz apsūdzību terorismā, Maldīvijas bijušajam prezidentam *Mohamed Nasheed* piesprieda 13 gadu cietumsodu par toreizējā krimināltiesas galvenā tiesneša *Abdullah Mohamed* arestu 2012. gada janvārī, par ko bažas pauda arī ES;
- B. tā kā šis pretrunīgais tiesas process neatbilda nacionālajiem un starptautiskajiem tiesvedības standartiem, neraugoties uz Apvienoto Nāciju Organizācijas un ES aicinājumu tiesas procesā pret bijušo prezidentu *M. Nasheed* nodrošināt taisnīgumu un pārredzamību;
- C. tā kā *Mohamed Nasheed*, kurš jau ilgi ir nevardarbīgi cīnījies par cilvēktiesībām un plurālistisku demokrātiju, 30 gadus ilgušās prezidenta *Maumoon Abdul Gayoon* diktatūras laikā tika vairākkārt ieslodzīts un četrus gadus pēc tam, kad bija kļuvis par pirmo demokrātiski ievēlētu Maldīvijas prezidentu, apšaubāmos apstākļos atteicās no varas;
- D. tā kā Maldīvijas tiesu iestāžu politiskās neatkarības un apmācības trūkums grauj valsts tiesu sistēmas vietējo un starptautisko reputāciju;

Ceturtdiena, 2015. gada 30. aprīļa

- E. tā kā bijušajiem aizsardzības ministriem *Tholhath Ibrahim* un *Mohamed Nazim* nesen Maldīvijā piesprieda attiecīgi 10 un 11 gadu cietumsodu, savukārt bijušajam parlamenta priekšsēdētāja vietniekam *Ahmed Nazim* — 25 gadu cietumsodu; tā kā ir ziņas, ka arī šajos tiesas procesos pieļauti daudzi pārkāpumi;
- F. tā kā opozīcijas politiķi joprojām tiek regulāri iebiedēti un Parlamentu savienības komitejas parlamentāriešu cilvēktiesību jautājumos nesen sagatavotā ziņojumā norādīts, ka Maldīvijā ir viens no pasaulē sliktākajiem stāvokļiem saistībā ar uzbrukumiem opozīcijā esošajiem parlamenta deputātiem, šo deputātu spīdzināšanu un iebiedēšanu;
- G. tā kā Maldīvijai Parlaments 2015. gada 30. martā pieņēma grozījumu Maldīvijai Likumā par ieslodzījumu un pirmstermiņa atbrīvošanu, neļaujot personām, kas izcieš cietumsodu, būt politisku partiju locekļiem, un tā kā tas faktiski liedz *M. Nasheed* aktīvi darboties politikā un kandidēt prezidenta vēlēšanās 2018. gadā;
- H. tā kā kopš 2015. gada februāra ir arestēti vismaz 140 miermīlīgi demonstranti, kuri vēlāk tika atbrīvoti ar nosacījumiem, kas būtiski ierobežo viņu tiesība piedalīties turpmākās demonstrācijās;
- I. tā kā pilsoniskās sabiedrības organizācijas un cilvēktiesību aizstāvji aizvien vairāk saskaras ar vajāšanu, draudiem un uzbrukumiem, tostarp arī Maldīvijai Cilvēktiesību komisija, kuru Augstākajā tiesā apsūdzēja valsts nodevībā un konstitucionālās kārtības graušanā par to, ka tā iesniedza ziņojumu par cilvēktiesību stāvokli Maldīvijā ANO Cilvēktiesību padomes vispārējam periodiskajam pārskatam; tā kā NVO ir izteikti reģistrācijas anulēšanas draudi;
- J. tā kā pēdējos gados ir būtiski ierobežota preses brīvība, ir arestēti trīs žurnālisti, kuri ziņoja par politiskajām demonstrācijām, kas pieprasīja atbrīvot *Mohamed Nasheed*, un *Ahmed Rilwan*, pret valdību kritiski noskaņots žurnālists, kurš pazuda 2014. gada augustā, joprojām nav atrasts un, domājams, ir miris;
- K. tā kā šo politisko nestabilitāti pavada bažas par islāmistu agresivitātes palielināšanos Maldīvijā un par to, cik daudz radikalizētu jaunu vīriešu, iespējams, pievienojušies ISIS;
- L. tā kā 2014. gada 27. aprīlī Maldīvijai parlaments nobalsoja par 1954. gadā ieviestā nāvessoda moratorija atcelšanu, tādējādi ļaujot notiesāt nepilngadīgos, sākot no septiņu gadu vecuma, kurus var atzīt par vainīgiem un turēt cietumā, līdz viņi sasniedz 18 gadu vecumu, kad tiek izpildīts piespriestais nāvessods; tā kā ar to tiek pārkāptas starptautiskās cilvēktiesību saistības, kas Maldīvijai jāievēro kā Konvencijas par bērna tiesībām pusei;
- M. tā kā šajā valstī iecerējušie darba ņēmēji cieš no piespiedu darba un parādu verdzības, viņiem tiek atņemti identitātes un ceļošanas dokumenti, aizturēta algu izmaksa vai tās vispār netiek maksātas un Maldīvijai iestādes ir draudējušas viņus izraidīt par protestiem pret diskrimināciju un vardarbību, kuri notika pēc vairākiem uzbrukumiem iecerējušiem darba ņēmējiem;
- N. tā kā Maldīvijā neliels skaits sieviešu no Šrilankas, Taizemes, Indijas, Ķīnas, Filipīnām, Austrumeiropas, bijušajām padomju valstīm, Bangladešas un Maldīvijai cieš no cilvēku tirdzniecības seksuālās izmantošanas nolūkā un ir ziņas, ka daļa Maldīvijai bērnu tiek seksuāli izmantoti un var būt pakļauti piespiedu darbam,
1. pauz dziļas bažas par Maldīvijā pieaugošajām tendencēm virzībā uz autoritāru varu, politisko oponentu apspiešanu un plašsaziņas līdzekļu un pilsoniskās sabiedrības iebiedēšanu, kas varētu kaitēt pēdējo gadu laikā sasniegtajam cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma ieviešanas jomā šajā valstī; aicina visas puses atturēties no rīcības, kas varētu krīzi padarīt vēl smagāku, un ievērot demokrātiju un tiesiskumu;

Ceturtdiena, 2015. gada 30. aprīļa

2. nosoda smagos pārkāpumus, kas pieļauti bijušā prezidenta *Mohamed Nasheed* tiesas procesā; uzstāj, ka apelācijas iesniegšanas gadījumā būtu pilnībā jāievēro *M. Nasheed* tiesības saskaņā ar Maldīvijas starptautiskajām saistībām, pašas valsts konstitūciju un visām starptautiski atzītām garantijām uz taisnīgu tiesu; mudina ES delegāciju Šrilankā un Maldīvijā uzstāt, lai tai atļauj cieši sekot līdzi apelācijas procesam;
3. uzsver, ka saskaņā ar Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām noteikumiem tiesiskuma, tiesību uz taisnīgu tiesu, pienācīga tiesas procesa un tiesu iestāžu neatkarības ievērošana ir galvenie demokratizācijas procesa elementi; uzsver, ka pret visiem Maldīvijas iedzīvotājiem, tostarp bijušo prezidentu *M. Nasheed*, ir jāizturas atbilstoši šiem principiem, kas paši par sevi ir nozīmīgi plurālistiskā sabiedrībā;
4. aicina izveidot uzticamu un iekļaujošu politisko procesu, kurā piedalītos visi demokrātie spēki un kura mērķis būtu atjaunot un uzturēt stabilitāti Maldīvijā un atsākt valsts pāreju uz demokrātiju; aicina nekavējoties izbeigt politisko pretinieku iebiedēšanu; aicina Maldīvijas valdību veikt vajadzīgos pasākumus, lai atjaunotu uzticēšanos tās demokrātijas, tiesu iestāžu neatkarības un tiesiskuma jomā, tostarp attiecībā uz vārda un pulcēšanās brīvību un taisnīga tiesas procesa nodrošināšanu;
5. aicina nekavējoties Maldīvijā izbeigt politisku iejaukšanos tiesu sistēmā un to depolitizēt; aicina īstenot steidzamas reformas, kas nodrošinātu Maldīvijas tiesu sistēmas neatkarību un neitralitāti, lai atjaunotu vietējo un starptautisko uzticēšanos tās darbam; uzsver, ka šīs reformas būtu jāapstiprina un jāīsteno nekavējoties;
6. atgādina Maldīvijas valdībai, ka valsts konstitūcija garantē tiesības protestēt un ka atbrīvošanas nosacījumi, kas liedz cilvēkiem piedalīties miermīlīgās demonstrācijās, ir nelikumīgi;
7. aicina nekavējoties izbeigt visu veidu vardarbību, tostarp pret miermīlīgiem protestētājiem, un atgādina drošības spēkiem par viņu pienākumu aizsargāt miermīlīgus demonstrētājus pret vardarbīgām bandām; aicina Maldīvijas valdību izbeigt to, ka paliek nesodīti kārtībasargi, kuri ir izmantojuši vardarbību pret iedzīvotājiem, kas veicina reliģisku iecietību, miermīlīgiem protestētājiem, kritiskiem plašsaziņas līdzekļiem un pilsonisko sabiedrību; prasa saukt pie atbildības par šādiem vardarbīgiem uzbrukumiem vainīgās personas;
8. aicina Maldīvijas valdību ļaut veikt pienācīgu izmeklēšanu par *Ahmed Rilwan* pazušanu;
9. nosoda nāves soda atjaunošanu Maldīvijā un prasa Maldīvijas valdībai un parlamentam atjaunot moratoriju nāvessodam;
10. mudina visas iesaistītās puses Maldīvijā konstruktīvi strādāt kopā visās jomās un jo īpaši attiecībā uz klimata pārmaiņām, kuras var destabilizēt valsti;
11. pieprasa, lai vietējās iestādes pilnībā ievērotu cilvēku tirdzniecības izskaušanas standartu minimumu; pauž atzinību par pašreizējiem centieniem risināt šo problēmu un par panākto progresu, bet uzstāj, ka cilvēku tirdzniecības apkarošanas tiesību akta noteikumi būtu steidzami jāīsteno praksē, jo nav atrisinātas nopietnas problēmas, kas saistītas ar šā tiesību akta īstenošanu un cietušo aizsardzību;
12. aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un dalībvalstis savās tīmekļa vietnēs, kurās tiek sniegti ieteikumi ceļotājiem, brīdināt par Maldīvijas rādītājiem cilvēktiesību jomā;
13. prasa Komisijas priekšsēdētāja vietnieci/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos un EĀDD turpināt rūpīgi uzraudzīt Maldīvijas politisko situāciju un ES divpusējās attiecībās ar šo valsti un starptautiskos daudzpusējos forumos rīkoties proaktīvi, lai šajā valstī panāktu stabilitāti, stiprinātu demokrātiju un tiesiskumu un nodrošinātu pilnīgu cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu;
14. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietnieci/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu parlamentiem un valdībām, kā arī Maldīvijas Republikas parlamentam un valdībai.